

MUSTAFA KEMAL ATATÜRKÜN ASKERLİK HAYATI

1905 Yılında İstanbul Harp Akademisi'nden (1) Kurmay Yüzbaşı olarak mezun olan M.Kemal'in ilk görevi Şam'daki 5.Ordu Komutanlığı oldu. (2) Şam da iken Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'ni kurdu.

1907 Yılında Manastır da bulunan 3.Ordu'ya atandı.(3) Bir süre sonra aynı komutanlığa bağlı Selanik Kısmı'na geçti. (4)

13 Nisan 1909'da Meşrutiyet karşıtları İstanbul'da ayaklandı. 31 Mart olayı denen isyanı ismini M.Kemal'in verdiği Hareket Ordusu bastırdı. Bu ordunun Kurmay Başkanı Mustafa Kemal idi. (5)

Sömürge arayan İtalya gözünü Trablusgarp'a (Libya) dikti.Osmanlı Devleti,gemileri Halic'te çürütüldüğü için denizden, Mısır İngiliz işgalı altında olduğu için karadan yardım gönderemedi.

Mustafa Kemal, Enver gibi gönüllü subaylar buraya gittiler.M.Kemal Bingazi, Derne, Tobruk'ta başarılı savaşlar yaptılar. (6)

İtalya Osmanlı'yı barışa zorlamak için 12 adayı işgal etti.Çanakkale Boğazını ablukaya aldı.Balkan Savaşı tehlikesi üzerine Osmanlı Devleti, gönüllü subayları geri çağırdı. İtalya ile 1911 yılında **Uşi Antlaşması'nı** imzaladı.Bu antlaşmanın en önemli maddelerine göre;

** 12 ada geçici olarak İtalya'ya bırakıldı(Balkan Savaşları'nda Yunanistan'ın işgal etmesini engellemek için).

** Trablusgarp halkı dini ve kültürel bakımdan Osmanlı halifesine bağlı olacaktı.(Kültürel bağlar kopartılmak istenmemiştir).

Osmanlı Devleti'nin İtalya ile savaş halinde olmasından yararlanarak Rusya'nın kışkırtmasıyla Yunanistan, Bulgaristan, Sırbistan, Karadağ birleşerek Osmanlı'yı Balkanlardan atmak istediler.

Mustafa Kemal bu savaşta Gelibolu'da görevliydi. (7) .Bu durum Çanakkale savaşlarında oldukça işine yaradı.En azından bölgeyi ana hatlarıyla tanıma fırsatını bulmuştu.

Osmanlı silah cephane bakımından yetersiz olması ordunun içine siyaset girmesi vs. nedenlerden dolayı yenildi.

1912 yılında **Londra Antlaşması** imzalandı.Buna göre;

** Osmanlı'nın Balkan sınırı Midye-Enez oldu.

** Ege adalarının çoğunluğu Yunanistan'ın oldu.

Bu arada Osmanlı Devleti ile sınırı kalmadığı için Arnavutluk bağımsız oldu.Fakat Balkan ülkeleri,Londra Konferansı ile Osmanlı'dan aldıkları bu toprakları kendi aralarında paylaşamadılar ve savaş bu kez Balkan Devletleri arasında yeniden başladı.(Bu savaşta Balkan Devletleri Bulgaristan'a savaş açmışlardır) Romanya da savaşa katıldı.Osmanlı Edirne ve Kırklareli'ni geri aldı.

Balkan Savaşlarından sonra Mustafa Kemal,1913 - 1915-Ocak tarihleri arasında Bulgaristan / Sofya 'da Ateşe -Militer olarak görev Yaptı.(8)

Mustafa Kemal,1915 Yılında Birinci Dünya Savaşı

İçinde yer alan Çanakkale Savaşları'nda 19.Tümen Komutanı olarak görev yaptı.(9)

İtilaf devletleri Rusya'ya yardım etmek ve Osmanlı Devleti'ni savaş dışı bırakmak için Çanakkale'ye saldırdılar. Denizden başarılı olamayınca Gelibolu Yarımadası'na çıkarma yaptılar.

M.Kemal ,Anafartalar, Conkbayırı ve Arıburnu'nda büyük başarılar kazandı.Bu savaş sonunda Albay oldu.

Sonuçları:

1-Savaş 2 yıl uzadı.

2-Rusya savaştan çekildi.

3-Rusya'da ihtilal oldu.(Bolşevik İhtilali)

4-Türk ordusunun iyi yönetildiği takdirde neler yapabileceğini herkes gördü.

5-Bu zafer ileride M.Kemal'i **Kurtuluş Savaşı lideri** yaptı.

** Bu savaşta M.Kemal'in ileri görüşlülüğünü, askeri dehasını, liderliğini ve kararlılığını görüyoruz.

Mustafa Kemal,1916 Yılında

Birinci Dünya Savaşı içinde yer alan Kafkasya Cephesi Bölgesi' ne ait Muş ve Bitlis'te 16.Ordu Komutanı olarak görev yaptı.(10)

Mustafa Kemal,dağılık birlikleri topladı.Eksiklerini giderdi.Ruslardan Muş ve Bitlis geri alındı.

Mustafa Kemal,1917 '

Birinci Dünya Savaşı içinde yer alan Suriye Cephesi'ne Şam 7.Ordu Komutanlığı görevlerinde bulundu.(11)

Bu cephede Alman komutanlarla tartıştığı

(Yapılması düşünülen cephe savaşının taktiği yüzünden) için istifa etti.Fakat daha sonra 7.Orduya komutan olarak geri döndü.Halep'te İngilizleri durdurdu.

1918 Yılı başında İstanbul'da Dönen M.Kemal,yurdumuzun İşgalinden sonra 19 Mayıs 1919 'da Samsun'a 9.Ordu Müfettişi olarak atandı.(12)

Milli Mücadele Dönemi'nde Havza ve Amasya Genelgesi'ni Yayınladıktan sonra Askerlik Görevi'nden istifa etti.

Daha sonra Milli Mücadele Dönemi'nin ileriki aşamalarında Eskişehir-Kütahya Savaşı'ndan sonra Askerlik Görevi'ne "**Başkomutan**" olarak geri dönmüştür. / **ERDOĞAN GÜL** - Sosyal Bilgiler Öğretmeni